

# OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA

I st. im. F. Chopina

## WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA

### WIOŁONCZELA

#### Podstawowe kryteria oceniania uczniów:

- prawidłowy aparat gry i postawa ucznia przy instrumencie,
- prawidłowa intonacja,
- umiejętności techniczne i wykonawcze,
- zgodność metro-rytmiczna wykonywanego tekstu utworu,
- jakość wykonawcza i opanowanie pamięciowe.

### KLASA 1

#### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- znajomość budowy instrumentu i umiejętność nazywania jego części,
- adaptacja do instrumentu,
- rozśpiewanie i umuzykalnienie,
- opanowanie prawidłowej postawy przy instrumencie i chwytu i smyczka,
- prostolinijne prowadzenie smyczka,
- gra pizzicato prawą ręką prostych dźwięków,
- umiejętność gry całym smyczkiem, dolną i górną połową smyczka, legato po 2,4 nuty
- gra 4 palcami w podstawowym układzie w I pozycji, przy zachowaniu prawidłowej intonacji,
- wartości rytmiczne: ćwierćnuty, półnuty, całe nuty, ósemki, szesnastki
- gra z nut i z pamięci,
- Gamy durowe 1 oktawowo: C-dur, G-dur, D-dur

#### ***Sprawdzanie umiejętności:***

- 1) popisy klasowe, koncerty szkolne - 1 utwór dowolny
- 2) Końcoworoczny koncert 1 klas – 1 utwór dowolny

| OCENA                       | WYMAGANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt.         | <p>1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją.</p> <p>3. Prezentuje umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i portato po 2,4 i więcej nut w różnym tempie.</p> <p>Gra pizzicato prawą ręką.</p> <p>4. Bezbłędnie wykonuje materiał nutowy,</p> <p>5. Opanowuje pamięciowo utwory w szybkim tempie ,</p> <p>6. Ciekawie prezentuje utwory pod względem artystycznym.</p> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p> |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt.  | <p>1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk</p> <p>3.Prezentuje umiejętności techniczne : gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty . Gra 4 palcami w podstawowym układzie, w większości zachowuje prawidłową intonację, choć zdarzają się małe niedociągnięcia. Gra pizzicato prawą ręką.</p> <p>4. Dobrze odczytuje tekst z nut i bez problemu uczy się na pamięć.</p> <p>5 .Bardzo dobrze opanował materiał nauczania</p>                                                                                       |
| DOBRY<br>20-16 PKT.         | <p>1.Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry</p> <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka” )i wydobywa przyzwoite brzmienie.</p> <p>3.Prezentuje poprawne umiejętności techniczne: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty ,ale nie zawsze z płynnymi przejściami.</p> <p>4.Gra 4 palcami w podstawowym układzie, jednak z małymi intonacyjnymi potknięciami, które stara się poprawiać. Gra pizzicato prawą ręką.</p> <p>5.Odczytuje tekst z małymi błędami</p> <p>6. Opanowuje pamięciowo materiał nauczania z drobnymi pomyłkami</p>                             |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.   | <p>1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu</p> <p>2. Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku.</p> <p>3. Umiejętności techniczne są słabo rozwinięte , nie stosuje podziału smyczka gra z częstymi błędami intonacyjnymi..</p> <p>4. Ma trudności w czytaniu nut i w opanowaniu pamięciowym utworu</p> <p>5.Opanował podstawowy materiał nauczania w wolnym tempie i z licznymi pomyłkami.</p>                                                                                                                                                                          |
| DOPUSZCZAJĄCY<br>12-11 pkt. | <p>1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy</p> <p>2.Ma trudności z prowadzeniem smyczka i wydobyciem przyzwoitego dźwięku z instrumentu. Nie reaguje na jakość dźwięku.</p> <p>3.Cechuje go brak koordynacji obu rąk oraz brak wrażliwości na złą intonację</p> <p>4.Ma duże trudności z nauką nut ,umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                 |                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                 | 5.Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela ,wykazuje brak chęci do poprawy błędów i systematycznej pracy.<br>6.Zna tylko część wymaganego materiału nauczania. |
| NIEDOSTATECZ<br>NY<br>10-0 pkt. | 1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 1.<br>2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój                                              |

## **KLASA 2**

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- różne układy palców w I pozycji, nauka biegiwości palców lewej ręki, układ ręki w IV pozycji,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane,
- artykulacja *detache* , *legato* i *portato* ,
- dynamika: *f* ,*p*, *cresc*, *dim*.
- zmiany agogiczne: *rit*, *a tempo*
- proste wejścia do IV pozycji
- współpraca z akompaniamentem

### ***Sprawdzanie umiejętności***

1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne , konkursy

2) Prezentacje półroczne :

- Gama , tercje łamane , pasaże : Sposoby: *detache* całym smyczkiem, podział smyczka, *legato* po 2,4 nuty na 1 smyczek ,*portato*.
- etiuda lub ćwiczenie
- Utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

3) Egzamin promocyjny :

- Gama w obrębie 2 oktaf – 4 sposobami , tercje łamane , pasaże
- etiuda ,
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

| OCENA               | WYMAGANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt. | 1.Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych.<br>2.Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją.<br>3.Prezentuje bardzo dobre opanowanie artykulacji <i>detache</i> i <i>legato</i> po 2,4,8 w pochodach gamowych.<br>4. Gra różnymi układami palców w I pozycji, wykonuje proste dwudźwięki z pustą struną oraz potrafi grać IV pozycji ,<br>5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy z |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | <p>programu nauczania danej klasy.</p> <p>6. Gra muzykalnie z zaangażowaniem uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</p> <p>7. Bierze czynny udział w koncertach ,</p> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt.  | <p>1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i prawidłowy aparat gry, wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i wydobywa ładny dźwięk z prawidłową intonacją.</p> <p>3. Umiejętności techniczne opanował w stopniu bardzo dobrym: gra całym smyczkiem detache, górną i dolną połową, legato i po 2,4,</p> <p>4. Gra 4 palcami w różnych układach palców w I pozycji przy zachowaniu prawidłowej intonacji i w szybszym tempie. Stosuje proste wejścia do IV pozycji, Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</p> <p>5. Właściwie odczytuje tekst z nut i opanowuje go pamięciowo (choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne). Uwzględnia w grze zmiany dynamiczne i agogiczne.</p> <p>6. Bierze czynny udział w różnych koncertach.</p> |
| DOBRY<br>20-16 pkt.         | <p>1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry</p> <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie.</p> <p>3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami: nie gra całym smyczkiem detache, gra górną i dolną połową, legato po 2,4 nuty</p> <p>4. Gra w różnych układach palców w I pozycji w tempie umiarkowanym, ma świadomość układu palców w IV pozycji . Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>5. Odczytuje tekst z małymi błędami</p> <p>6. Opanowuje pamięciowo utwory z potknięciami tekstowymi oraz poprawia drobne nieczystości.</p>                                                                                                          |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.   | <p>1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu gry</p> <p>2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki:</p> <p>3. Ma trudności z prostolinijnym prowadzeniem smyczka („koszenie smyczka”), nie reaguje na brzydką jakość dźwięku. Umiejętności techniczne prezentuje z błędami: brak świadomości podziału smyczka</p> <p>4. Materiał nauczania wykonuje z błędami tekstowymi oraz nie poprawia intonacji. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>5. Potrzebuje stałej pomocy nauczyciela w czytaniu nut i ma problemy w opanowaniu pamięciowym utworów.</p> <p>6. Prezentuje wolne tempo pracy lub brak systematycznego ćwiczenia</p>                                                                                                                            |
| DOPUSZCZAJĄCY<br>12-11 pkt. | <p>1. Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy i aparatu gry</p> <p>2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku.</p> <p>3. Brak koordynacji obu rąk.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | 4. Występują liczne błędy intonacyjne, rytmiczne i tekstowe.<br>5. Ma trudności z nauką nut i umiejscowieniem ich na gryfie oraz w opanowaniu pamięciowym utworu. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.<br>6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.<br>7. Brak systematycznego ćwiczenia i chęci do poprawy błędów. |
| NIEDOSTATECZNY<br>10-0 pkt. | 1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 2.<br>2. Błędy aparaturowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.                                                                                                                                                                                                                                                                      |

## **KLASA 3**

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- doskonalenie umiejętności świadomego utrzymania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie intonacji, jakości dźwięku,
- zwiększenie biegłości prawej i lewej ręki
- różne układy palców w I i IV pozycji, nauka II i III pozycji,
- proste dwudźwięki z pustą struną, proste akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa
- dynamika: *f*, *mf*, *p*, *mp*, *cresc*, *dim*
- zmiany agogiczne: *rit.*, *a tempo*, *accel.*
- współpraca z akompaniamentem

### ***Sprawdzanie umiejętności***

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne , konkursy

2) Prezentacje półroczne :

- Gama , tercje łamane , pasaże : Sposoby: detache całym smyczkiem, podział smyczka, 2,4 legato na 1 smyczek ,
- etiuda lub ćwiczenie
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

3) Egzamin promocyjny :

- Gama w obrębie 2 oktaf – 4 sposobami , tercje łamane , pasaże
- etiuda ,
- utwór dowolny lub część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

| OCENA               | WYMAGANIA                                                                                                                      |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt. | 1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych. |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            | <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją.</p> <p>3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych ( legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut i więcej, staccato po 8,15 i więcej ,podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille marteles)</p> <p>3. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową z pustymi strunami w utworach.</p> <p>4. Gra w pozycjach I-IV oraz w wyższej ze zwiększoną biegłością palców i kombinacją rytmów.</p> <p>5. Bezbłędnie odczytuje i wykonuje z pamięci materiał nutowy</p> <p>Bezproblemowo współgra z akompaniamentem</p> <p>6. Stosuje właściwe ruchy vibracyjne na dłuższych wartościach oraz potrafi samodzielnie nastroić instrument.</p> <p>7. Gra utwory muzycznie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne.</p> <p>8. Chętnie uczestniczy w koncertach</p> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p> |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt. | <p>1. Uczeń wykazuje się dbałością o prawidłową postawę i świadomie kontroluje prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek i kształtuje ładny dźwięk z bardzo dobrą intonacją.</p> <p>3. Wykazuje się biegłością techniczną w różnych sposobach artykulacyjnych ( legato przez struny w pochodach gamowych po 8,15 nut, staccato po 8,15, podwójne detache w szybszym tempie jako przygotowanie do sautille, marteles).</p> <p>3. Stosuje proste dwudźwięki lub akordy z pustymi strunami</p> <p>4. Potrafi zagrać proste wejścia w pozycjach I- IV z różnymi kombinacjami rytmu,</p> <p>5. Bardzo dobrze odczytuje i zapamiętuje materiał nauczania, choć mogą zdarzyć się małe potknięcia tekstowe lub intonacyjne.</p> <p>6. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. .</p> <p>7. Prezentuje utwory ciekawie pod względem artystycznym, uwzględniając zmiany agogiczne i dynamiczne</p> <p>8. Chętnie uczestniczy w koncertach.</p>                                                         |
| DOBRY<br>20-16 pkt.        | <p>1. Uczeń ma małe trudności z utrzymaniem prawidłowej postawy i z aparatem gry</p> <p>2. Prostolinijnie prowadzi smyczek z nielicznymi odchyleniami („koszenie smyczka”) i wydobywa przyzwoite brzmienie.</p> <p>3. Umiejętności techniczne prezentuje dobrze z małymi niedociągnięciami</p> <p>3. Proste zmiany pozycji I-IV wykonuje z małymi niedociągnięciami intonacyjnymi lub technicznymi.</p> <p>4. Odczytuje tekst dobrze z drobnymi pomyłkami.</p> <p>5. Dobrze opanowuje pamięciowo utwory z drobnymi potknięciami tekstowymi lub technicznymi( tj. brak właściwego tempa i adekwatnej artykulacji). Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6. Niedociągnięcia intonacyjne poprawia w trakcie gry</p> <p>7. Uczestniczy w koncertach</p>                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.  | <p>1. Uczeń ma trudności z zachowaniem prawidłowej postawy</p> <p>2. Wykazuje ograniczone opanowanie techniki: trudności w utrzymaniu prawidłowej intonacji ,rytmu lub tempa. Mała biegłość palców. Techniki artykulacyjne Ma trudności z grą po 8 nut na 1</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | <p>smyczek, gra po2 i 4legato.</p> <p>3.Zmiany pozycji do III lub II wykonuje z błędami intonacyjnymi i technicznymi.</p> <p>4. Posiada trudności z opanowaniem materiału dydaktycznego. W grze z pamięci występują liczne pomyłki tekstowe i rytmiczne oraz brak reakcji poprawiania nieczystości intonacyjnych. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>5. Prezentuje grę bez dbałości o jakość brzmienia i wykonania.</p> <p>6. Opanowuje w stopniu dostatecznym materiał nauczania z licznymi błędami i wymaga częstej pomocy nauczyciela.</p>                                                                                                                                                                                                           |
| <p>DOPUSZCZAJĄC<br/>Y<br/>12-11 pkt.</p>  | <p>1.Uczeń ma duże trudności z zachowaniem prawidłowej postawy</p> <p>2. Nie kontroluje prostolinijnego prowadzenia smyczka („koszenie smyczka”) i nie dba o wydobywanie przyzwoitego dźwięku.</p> <p>3. Brak koordynacji obu rąk i rozwoju technicznego</p> <p>4. Słabo czyta nuty, ma problem z ich umiejscowieniem na gryfie. Wykazuje bardzo małą dbałość o czystość intonacji, nie poprawia dźwięków. Prezentuje grę z błędami metrycznymi.</p> <p>5. Nie opanował zmian pozycji I-IV</p> <p>6. Uczeń zna tylko małą część wymaganego materiału dydaktycznego i ma dużą trudność z opanowaniem pamięciowym. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>7.Brak systematycznego ćwiczenia i chęci poprawy błędów.</p> |
| <p>NIEDOSTATECZNY<br/>Y<br/>10-0 pkt.</p> | <p>1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 3.</p> <p>2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

## **KLASA 4**

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki (legato po8 na 1 smyczek w gamach 2 oktawowych, w szybszym tempie, przednutki, tryle i obiegniki) oraz intonacji w zmianach pozycji i jakości wykonawczej w utworach.
- doskonalenie zmian pozycji I-IV, wprowadzenie pozycji V,
- proste dwudźwięki i akordy łamane,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, rytmy punktowane, synkopa, kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto, sul ponticello*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.* respektowanie oznaczeń tempa utworu,
- wprowadzenie wibracji i samodzielnego strojenia wiolonczeli,
- opanowanie pamięciowe większych form
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe.
- współpraca z akompaniamentem

### ***Sprawdzanie umiejętności***

- 1)popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne, konkursy

2).Prezentacje techniczne ( 2 w ciągu roku )

-Gama: ( 4 sposoby ) , tercje łamane , pasaże

- etiuda

3) Prezentacje półroczne:

- część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

- utwór dowolny

4) Egzamin promocyjny:

- część Koncertu , Sonatiny lub Sonaty

- utwór dowolny

| OCENA                     | WYMAGANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt.       | <ol style="list-style-type: none"><li>1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych</li><li>2. Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato i staccato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 2-oktawowych.</li><li>3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną.</li><li>4. Bardzo dobrze posługuje się prostą techniką dwudźwiękową i akordową wykorzystując je w utworach.</li><li>5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem,wykazuje inicjatywę artystyczną.</li><li>6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista.</li><li>7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych używając vibracji na dłuższych dźwiękach.</li><li>8. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li><li>9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną</li><li>10 Chętnie występuje na koncertach.</li></ol> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p> |
| BARDZO DOBRY<br>24-21pkt. | <ol style="list-style-type: none"><li>1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych</li><li>2.Opanował podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato. Sprawnie wykonuje legato na 2 smyczki w gamach i w pasażach 2-oktawowych,</li><li>3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-V z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną.</li><li>4.Potrafi zagrać z bardzo dobrą intonacją proste dwudźwięki i akordy łamane.</li><li>5. Odczytuje nuty a`vista z małymi błędami tekstowymi. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy choć mogą zdarzyć się małe potknięcia.</li><li>6. W większości zachowuje poprawną intonację, rytm, dynamikę, zmiany agogiczne i artykulacyjne w wykonywanych utworach. Gra z zaangażowaniem, próbuje vibracji na dłuższych dźwiękach .</li><li>7. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li><li>8. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią</li></ol>                                                                                                                                                                                                                               |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | <p>sceniczną.</p> <p>9.Chętnie występuje na koncertach.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>DOBRY</p> <p>20-16 pkt.</p>         | <p>1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom</p> <p>2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato , portato, martele. Artykulacja sautille. legato na 2 smyczki w pochodach gamowych i w pasażach 2-oktawowych sprawiają mu trudności.</p> <p>3. Zna różne układy palców w pozycjach I-IV , gra w pozycjach wyższych sprawia trudności.</p> <p>4. Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia.</p> <p>5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza trudności (zaciśnięta ręka, niekontrolowany ,chaotyczny ruch).</p> <p>7.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.</p> |
| <p>DOSTATECZNY</p> <p>15-13 pkt.</p>   | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom.</p> <p>2.Wykazuje ograniczone opanowanie techniki smyczkowej : zróżnicowanie utworu pod względem artykulacji oraz właściwy podział smyczka sprawiają problemy .</p> <p>3. Gra w pozycjach I-IV , wejście do V pozycji sprawia trudności techniczne i intonacyjne.</p> <p>4. Proste dwudźwięki i akordy wykonuje z błędami intonacyjnymi.</p> <p>5.Tekst muzyczny odczytuje z błędami, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo dłuższe formy , jednakże w grze występują liczne błędy tekstowe, rytmiczne, intonacyjne i pamięciowe. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>6. W małym stopniu realizuje dynamikę ,zmiany rytmiczne i agogiczne w utworach. Nie stosuje wibracji.</p> <p>7.Wolno realizuje zadany materiał i wykazuje brak systematycznej pracy.</p> <p>8.Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.</p>                                                                                            |
| <p>DOPUSZCZAJĄCY</p> <p>12-11 pkt.</p> | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i układ rąk ulega odkształceniom.</p> <p>2. Wykazuje małe opanowanie techniki smyczkowej : brak różnic artykulacyjnych i podziału smyczka .</p> <p>3. Gra w pozycjach I-IV sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi wejść do pozycji V.</p> <p>4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów.</p> <p>5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji.</p> <p>7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.</p> <p>8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.</p>                                                                                                                                                                                                                             |
| <p>NIEDOSTATECZ</p>                    | <p>1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 4.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                 |                                                               |
|-----------------|---------------------------------------------------------------|
| NY<br>10-0 pkt. | 2.Błędy aparatuowe i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój. |
|-----------------|---------------------------------------------------------------|

## **KLASA 5**

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- doskonalenie umiejętności świadomego kontrolowania prawidłowego aparatu gry i postawy przy instrumencie przez ucznia,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki ( legato po 8 na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille w szybszym tempie, tryle i obiegniki, flažolety naturalne ),
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim., gra sul tasto ,sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*,respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: poznanie stylistyki epok baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji
- nauka samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form
- rozwijanie techniki : etiudy biegłościowe ,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

### ***Sprawdzanie umiejętności***

- 1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy
- 2) Prezentacje techniczne ( 2 w ciągu roku )
  - Gama ( 4 sposoby ) , tercje łamane i pasaże w obrębie 3 oktaw
  - etiuda
2. Prezentacje półroczne:
  - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
  - utwór dowolny
3. Egzamin promocyjny:
  - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
  - utwór dowolny

|       |           |
|-------|-----------|
| OCENA | WYMAGANIA |
|-------|-----------|

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt.        | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</li> <li>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato, sautille, . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 na 1 smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych .</li> <li>3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji.</li> <li>4. Bardzo dobrze posługuje się wibracją .</li> <li>5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,wykazuje inicjatywę artystyczną.</li> <li>6. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista.</li> <li>7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li> <li>8. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać.</li> <li>9. Samodzielnie stroi instrument.</li> <li>10.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną.</li> </ol> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p> |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt. | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</li> <li>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na 1 smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych.</li> <li>3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Stara się prawidłowo wykonać skoki do wysokich pozycji.</li> <li>4. Dosyć swobodnie posługuje wibracją .</li> <li>5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy .</li> <li>6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Rozwija muzykalność w grze. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li> <li>7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go pokazać.</li> <li>8. Samodzielnie stroi instrument.</li> <li>9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną.</li> <li>10.Chętnie występuje na koncertach.</li> </ol>                                                                                                                                         |
| DOBRY<br>20-16 pkt.        | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim</li> <li>2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulacja sautille. legato po 8 i 16 na 1 smyczek w pochodach gamowych i w pasażach 3-oktawowych sprawia mu małe trudność.</li> <li>3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII ,skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności.</li> <li>4.Stara się wykonać proste dwudźwięki czysto intonacyjnie, w miarę szybko poprawia niedociągnięcia. Stosuje prostą technikę dwudźwiękową i akordową w utworach.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | <p>5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6. Stara się realizować dynamikę, zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą. Wibracja stwarza małe trudności.</p> <p>7. Samodzielnie stroi instrument (z niewielką korektą nauczyciela)</p> <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego.</p> <p>9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.   | <p>1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2. Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej: gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato</p> <p>3. Gra w pozycjach I-V, wyższe pozycje sprawiają trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji.</p> <p>4. Ma problem z prawidłową intonacją prostych dwudźwięków.</p> <p>5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy, ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem i prawidłową wibracją.</p> <p>7. Potrafi nastroić instrument (z niewielką korektą nauczyciela).</p> <p>8. Brakuje systematycznej pracy i chęci poprawy błędów.</p> <p>9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny.</p> <p>10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p> |
| DOPUSZCZAJĄCY<br>12-11 pkt. | <p>1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki smyczkowej</p> <p>3. Gra w pozycjach I-V sprawia duże trudności intonacyjne i techniczne. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków i grać w wyższych pozycjach.</p> <p>4. Nie potrafi zagrać czysto prostych dwudźwięków i akordów.</p> <p>5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem i nie stosuje wibracji.</p> <p>7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.</p> <p>8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.</p> <p>9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce.</p> <p>10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p>                                                                                                                                    |
| NIEDOSTATECZNY<br>10-0 pkt. | <p>1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 5.</p> <p>2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

## KLASA 6

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu i techniki gry,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki ( legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille, spiccato i arpeggia w szybszym tempie, ricochet, ekstensja lewej ręki, tryle i obiegniki, flażolety naturalne i sztuczne (kwartowe, kwintowe) w niskich pozycjach.
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i wyższej, skoki do wysokich pozycji,
- dwudźwięki ( tercje, seksty, oktawy) grane również w artykulacji legato, akordy łamane (4- dźwiękowe) i grane na raz 3- dźwiękowe,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto, sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji oraz samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert ,wariacje, sonatiny , sonaty,
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, kantylenowe ,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

### ***Sprawdzanie umiejętności***

- 1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy
- 2) Prezentacje techniczne ( 2 w ciągu roku )
  - Gama ( 4 sposoby ) , tercje łamane i pasaże w obrębie 3 oktaw
  - etiuda
2. Prezentacje półroczne:
  - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
  - utwór dowolny
3. Egzamin promocyjny:
  - 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
  - utwór dowolny

| OCENA | WYMAGANIA |
|-------|-----------|
|-------|-----------|

|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>CELUJĄCY<br/>25 pkt.</p>        | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</li> <li>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową : detache, legato, portato, marcato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra sautille po 2 lub po 4 w szybkim tempie .</li> <li>3.Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.</li> <li>4. Swobodnie posługuje się wibracją .</li> <li>5.Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,wykazuje inicjatywę artystyczną.</li> <li>6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista.</li> <li>7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li> <li>8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje.</li> <li>9. Samodzielnie stroi instrument.</li> <li>10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną.</li> <li>11. Chętnie występuje na koncertach</li> </ol> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p> |
| <p>BARDZO DOBRY<br/>24-21 pkt.</p> | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</li> <li>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 nut na smyczek w gamach i w pasażach 3-oktawowych, gra sautille po 4 w szybszym tempie .</li> <li>3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VII z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.</li> <li>4Posługuje się wibracją</li> <li>5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy ,choć mogą zdarzyć się małe potknięcia.</li> <li>6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</li> <li>7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać.</li> <li>8.Samodzielnie stroi instrument.</li> <li>9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z tremą sceniczną</li> <li>10.Chętnie występuje na koncertach.</li> </ol>                                                                                                                                  |
| <p>DOBRY<br/>20-16 pkt.</p>        | <ol style="list-style-type: none"> <li>1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom</li> <li>2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulację sautille po 4,</li> <li>3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne.</li> <li>4.Próbuje stosować wibrację .</li> <li>5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | <p>akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą</p> <p>7. Samodzielnie stroi instrument ( z niewielką korektą nauczyciela)</p> <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego.</p> <p>9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.   | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2.Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato.</p> <p>3. Gra w pozycjach I-V , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji.</p> <p>4.Ma problem z wibracją .</p> <p>5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy ,ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem.</p> <p>7. Potrafi nastroić instrument (z korektą nauczyciela).</p> <p>8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów.</p> <p>9.Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny.</p> <p>10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p> |
| DOPUSZCZAJĄCY<br>12-11 pkt. | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki</p> <p>3.Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych.</p> <p>4.Nie potrafi wibrować.</p> <p>5.Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form . Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>6.Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem .</p> <p>7.Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.</p> <p>8.Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.</p> <p>9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce.</p> <p>10.Ma trudności z nastrojeniem instrumentu.</p> <p>11.Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p>                                                                                                                                                           |
| NIEDOSTATECZNY<br>10-0 pkt. | <p>1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 6.</p> <p>2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

## KLASA 7

## **Zakres techniczny i repertuarowy**

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu i techniki gry,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki ( legato i staccato na 1 smyczek w gamach i pasażach 3 oktawowych, sautille, spiccato i arpeggia w szybszym tempie, tryle i obiegniki, flażolety naturalne .
- gamy w dwudźwiękach – seksty (lub tercje lub oktawy ) w obrębie jednej oktawy lub więcej ,
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i pozycji kciukowych ,
- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto ,sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji oraz samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert ( I lub III cz.),wariacje, sonatiny , sonaty,
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, kantylenowe ,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

## **Sprawdzanie umiejętności**

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy

2) Prezentacje techniczne ( 2 w ciągu roku )

- Gama ( 4 sposoby ) , tercje łamane pasaże w obrębie 3 oktaw , dwudźwięki
- etiuda

2. Prezentacje półroczne:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

3. Egzamin promocyjny:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

| OCENA               | WYMAGANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt. | 1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.<br>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową – posługuje się i łączy różne sposoby artykulacji . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na smyczek w gamach . |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            | <p>3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.</p> <p>4. Swobodnie posługuje się wibracją .</p> <p>5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem ,wykazuje inicjatywę artystyczną.</p> <p>6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista.</p> <p>7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</p> <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje.</p> <p>9. Samodzielnie stroi instrument.</p> <p>10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną.</p> <p>11. Chętnie występuje na koncertach</p> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p>                                                                                                                                                                                               |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt. | <p>1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 nut w gamach 3-oktawowych, gra sautille po 4 w szybszym tempie .</p> <p>3. Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VII z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.</p> <p>4. Posługuje się wibracją</p> <p>5. Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy ,choć mogą zdarzyć się małe potknięcia.</p> <p>6. Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</p> <p>7. Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać.</p> <p>8. Samodzielnie stroi instrument.</p> <p>9. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną</p> <p>10. Chętnie występuje na koncertach.</p> |
| DOBRY<br>20-16 pkt.        | <p>1. Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom</p> <p>2. Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulację sautille po 4,</p> <p>3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne.</p> <p>4. Stosuje wibrację jednak bez wyraźnej chęci kształtowania dźwięku.</p> <p>5. Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6. Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą</p> <p>7. Samodzielnie stroi instrument ( z niewielką korektą nauczyciela)</p> <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego.</p> <p>9. Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.</p>                                                                                            |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.   | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2.Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato.</p> <p>3. Gra w pozycjach I-VII , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji.</p> <p>4.Ma problem z wibracją .</p> <p>5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy ,ale zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem.</p> <p>7. Potrafi nastroić instrument (z korektą nauczyciela).</p> <p>8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów.</p> <p>9.Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny.</p> <p>10. Zna pojęcie stylu w muzyce ,ale nie potrafi go artystycznie wykonać.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p> |
| DOPUSZCZAJĄCY<br>12-11 pkt. | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki</p> <p>3.Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych.</p> <p>4.Nie potrafi wibrować.</p> <p>5.Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form . Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>6.Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem .</p> <p>7.Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.</p> <p>8.Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.</p> <p>9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce.</p> <p>10.Ma trudności z nastrojeniem instrumentu.</p> <p>11.Ma trudności z radzeniem sobie z tremą sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p>                                                                                                                                                             |
| NIEDOSTATECZNY<br>10-0 pkt. | <p>1.Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 7.</p> <p>2.Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

## KLASA 8

### ***Zakres techniczny i repertuarowy***

- Utrwalanie i rozwijanie umiejętności zdobytych w poprzednich latach dotyczących prawidłowego aparatu i techniki gry,
- zwiększenie wymagań w zakresie biegłości palców lewej i prawej ręki
- gamy w dwudźwiękach – seksty (lub tercje lub oktawy ) w obrębie jednej oktawy lub więcej ,
- doskonalenie gry w pozycjach I- VII i pozycji kciukowych ,

- wartości rytmiczne: triola ósemkowa, szesnastkowa, rytmy punktowane, trzydziestodwójki, synkopa, różne kombinacje rytmów,
- dynamika: *f, ff, mf, p, pp, mp, cresc, dim. gra sul tasto, sul ponticello,*
- zmiany agogiczne: *rit, a tempo, accel.*, respektowanie różnych oznaczeń tempa i charakteru utworu,
- zwiększenie środków wyrazu: znajomość stylistyki epok: baroku, klasycyzmu, romantyzmu, współczesności,
- doskonalenie wibracji oraz samodzielnego strojenia wiolonczeli ,
- opanowanie pamięciowe większych form: koncert ( I lub III cz.), wariacje, sonatiny , sonaty,
- rozwijanie techniki: etiudy biegłościowe, kantylenowe ,
- sprawne czytanie nut a`vista,
- zwiększenie wymagań dotyczących jakości dźwięku, ekspresji wykonawczej i interpretacji utworów,
- współpraca z akompaniamentem.

### **Sprawdzanie umiejętności**

1) popisy klasowe, koncerty sekcyjne i inne . konkursy

2) Prezentacje techniczne ( 2 w ciągu roku )

- Gama ( 4 sposoby ) , tercje łamane pasaże w obrębie 3 oktaw , dwudźwięki
- etiuda

2. Prezentacje półroczne:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

3. Egzamin promocyjny:

- 2 kontrastujące części sonaty lub 1 część koncertu
- utwór dowolny

| OCENA               | WYMAGANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CELUJĄCY<br>25 pkt. | 1. Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.<br>2. Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową – posługuje się i łączy różne sposoby artykulacji . Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 16 nut na smyczek w gamach .<br>3. Swobodnie posługuje się grą w pozycjach I-VII i wyższych z bardzo dobrą intonacją i precyzją rytmiczną. Bez problemu wykonuje skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.<br>4. Swobodnie posługuje się wibracją .<br>5. Samodzielnie pracuje nad repertuarem , wykazuje inicjatywę artystyczną.<br>6. Potrafi sprawnie i szybko czytać nuty a`vista.<br>7. Posiada wyraźnie rozwiniętą muzykalność, prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem. |

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                            | <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego i prawidłowo je stosuje i różnicuje.</p> <p>9. Samodzielnie stroi instrument.</p> <p>10. Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną.</p> <p>11. Chętnie występuje na koncertach</p> <p>Laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| BARDZO DOBRY<br>24-21 pkt. | <p>1.Uczeń samodzielnie kontroluje właściwą postawę i dba o prawidłowy aparat gry wolny od napięć mięśniowych.</p> <p>2.Opanował i utrwalił podstawową technikę smyczkową. Posiada biegłość palców i smyczka, by wykonać legato po 8 i 16 nut w gamach 3-oktawowych, gra sautille po 4 w szybszym tempie .</p> <p>3.Bardzo dobrze posługuje się grą w pozycjach I-VII z prawidłową intonacją i precyzją rytmiczną. Potrafi czysto wykonać skoki do wysokich pozycji na wszystkich strunach.</p> <p>4Posługuje się wibracją</p> <p>5.Potrafi sprawnie czytać nuty a`vista, opanowuje bez problemu większe formy ,choć mogą zdarzyć się małe potknięcia.</p> <p>6.Prezentuje i interpretuje utwory z uwzględnieniem zmian dynamicznych, agogicznych i artykulacyjnych stosując swobodną wibrację w różnym tempie. Rozwija muzykalność. Bezproblemowo współgra z akompaniamentem.</p> <p>7.Zna pojęcie stylu muzycznego i potrafi go prawidłowo wykonać.</p> <p>8.Samodzielnie stroi instrument.</p> <p>9.Posiada umiejętność koncentracji i radzenia sobie z treścią sceniczną</p> <p>10.Chętnie występuje na koncertach.</p> |
| DOBRY<br>20-16 pkt.        | <p>1.Uczeń potrafi utrzymać właściwą postawę przy instrumencie, ale aparat gry ulega niewielkim odkształceniom</p> <p>2.Opanował podstawową technikę smyczkową: detache, legato, portato, marcato. Artykulację sautille po 4,</p> <p>3. Zna różne układy palców w pozycjach I-VII, skoki do wyższych pozycji sprawiają trudności intonacyjne i techniczne.</p> <p>4.Stosuje wibrację jednak bez wyraźnej chęci kształtowania dźwięku.</p> <p>5.Tekst muzyczny odczytuje z małymi błędami, potrzebuje pomocy nauczyciela. Opanowuje pamięciowo dłuższe formy z małymi pomyłkami i niedociągnięciami intonacyjnymi. Gra z akompaniamentem sprawia małe trudności.</p> <p>6.Stara się realizować dynamikę ,zmiany artykulacyjne i agogiczne w utworach. Dbą o jakość wykonawczą</p> <p>7. Samodzielnie stroi instrument ( z niewielką korektą nauczyciela)</p> <p>8. Zna pojęcie stylu muzycznego.</p> <p>9.Wykazuje zaangażowanie w pracy. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, ale chętnie występuje na koncertach.</p>                                                                                       |
| DOSTATECZNY<br>15-13 pkt.  | <p>1.Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2.Wykazuje podstawowe opanowanie techniki smyczkowej : gra detache całym smyczkiem, legato, portato, marcato.</p> <p>3. Gra w pozycjach I-VII , wyższe pozycje sprawiają duże trudności intonacyjne i techniczne. Nieprawidłowo wykonuje skoki do wysokich pozycji.</p> <p>4.Ma problem z wibracją .</p> <p>5. Słabo odczytuje tekst a`vista, potrzebuje stałej pomocy nauczyciela. Stara się opanować pamięciowo większe formy ,ale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                        | <p>zdarzają się częste pomyłki tekstowe i intonacyjne. Gra z akompaniamentem wymaga wsparcia nauczyciela.</p> <p>6. W małym stopniu realizuje zmiany dynamiczne, agogiczne, ma trudności z rytmem.</p> <p>7. Potrafi nadać instrument (z korektą nauczyciela).</p> <p>8. Brak systematycznej pracy i chęci poprawy błędów.</p> <p>9. Wolno realizuje wymagany materiał dydaktyczny.</p> <p>10. Zna pojęcie stylu w muzyce, ale nie potrafi go artystycznie wykonać.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>DOPUSZCZAJĄCY</p> <p>12-11 pkt.</p> | <p>1. Uczeń prezentuje niepoprawną postawę gry i utrwała nawyk złego aparatu bez chęci poprawy.</p> <p>2. Wykazuje w małym stopniu opanowanie techniki</p> <p>3. Gra w pozycjach I-V z wieloma błędami intonacyjnymi i technicznymi. Nie potrafi prawidłowo wykonać skoków do pozycji wyższych.</p> <p>4. Nie potrafi wibrować.</p> <p>5. Ma duży problem z odczytaniem tekstu. Nie potrafi opanować pamięciowo większych form. Wymaga stałej pomocy ze strony nauczyciela oraz ma duże problemy z grą z akompaniamentem.</p> <p>6. Nie realizuje zmian dynamicznych, agogicznych, ma trudności z rytmem.</p> <p>7. Nie wykazuje gotowości do systematycznej pracy i poprawy błędów.</p> <p>8. Zna tylko małą część wymaganego materiału edukacyjnego.</p> <p>9. Nie rozumie pojęcia stylu w muzyce.</p> <p>10. Ma trudności z nastrojeniem instrumentu.</p> <p>11. Ma trudności z radzeniem sobie z treścią sceniczną, nie wykazuje chęci do udziału w koncertach.</p> |
| <p>NIEDOSTATECZNY</p> <p>10-0 pkt.</p> | <p>1. Uczeń nie opanował podstawowych wymagań dla klasy 8.</p> <p>2. Błędy aparatu i techniczne uniemożliwiają dalszy rozwój.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

Uwagi końcowe :

Ponadto należy zaznaczyć, że w obu cyklach nauczania materiał musi być dostosowany do rozwoju psychofizycznego ucznia jak również jego możliwości. Realizacja pewnych zagadnień może być odsunięta w czasie, co nie powinno mieć wpływu na ocenę postępów w nauce. Istnieją również elementy techniki gry oraz zagadnienia związane z ich realizacją, które można wprowadzać nawet z dużym wyprzedzeniem jeśli pozwalają na to umiejętności oraz aktualny stan psychiczny ucznia.

W zakresie sposobu oceniania uczniów należy szczególną uwagę przykładac do określenia postępów w nauce względem wcześniejszych umiejętności danego ucznia a nie poprzez porównywanie go z innymi uczniami innej klasy. Wszelkie przesłuchania, koncerty i egzaminy są oceną indywidualnego rozwoju muzycznego dzieci i wprost wynikają z indywidualizacji procesu nauczania – przesłuchania i egzaminy nie mogą mieć zatem formy konkursu. W konkursach biorą udział uczniowie, którzy są bardzo zaawansowani w grze na instrumencie a ich stan psychofizyczny umożliwia rozpoczęcie rywalizacji artystycznej oraz

poddanie się ocenie zewnętrznej - stąd laureaci konkursów organizowanych lub współorganizowanych przez CEA otrzymują ocenę celującą z instrumentu niejako automatycznie .